

dustrien og overhovedet hindre Tilgang af Kapital til den; hvis Lovgivningsmagten vilde blande sig i et saadant kontraktligt Forhold som et Obligationslaan til en fastsat Rente, men det er en given Sag, at hvis en industriel Virksomhed, der staar i vanskelige Forhold og maa have sine Produktionsomkostninger sat ned for at klare sig, ved frivillig Forhandling med Obligationsejerne kan faa Renten sat ned, kan selvfølgelig ingen have noget at indvende derimod. Der foreligger imidlertid efter min Mening her et kontraktligt Forhold, som Lovgivningsmagten ikke kan blande sig i.

Jeg vil gerne i samme Forbindelse sige, at jeg har aldeles ikke udtalt mig om, at vi ved Lovforanstaltninger skulde faa Produktionsudgifterne sat ned. Den højtærede Erhvervsminister var inde paa det samme, spurgte om, hvordan man skulde komme ned med Lønningerne, og rettede det Spørgsmaal til mig, om jeg ved Lov vilde være med til at sætte Lønningerne ud af Kraft paa Trods af de bestaaende Overenskomster. Det har jeg aldeles ikke udtalt mig om; hvad jeg har udtalt mig om, er dette, at hvis Produktionsudgifterne ved en Virksomhed var saa høje, at Virksomheden enten helt eller delvis maatte standse, saaledes at Arbejderne derigennem kom ud i Arbejdsløshed, saa havde efter min Mening begge Parter Interesse i at faa Produktionsudgifterne bragt ned paa en saadan Maade, at Virksomheden kunde fortsætte. Hvad jeg har anbefalet, er derfor, at der blev optaget Forhandlinger, og jeg har udtrykkelig brugt Udtrykket *frivillige* Forhandlinger, om at komme nedad med Produktionsudgifterne, thi det er en Selvfølge, at det maa ske ved frivillig Forhandling, Lovgivningsmagten har ikke nogen Ret til at gribe ind i dette Forhold paa den Maade, som der her er Tale om. Men een Ting er i hvert Fald given — det vil jeg ogsaa sige til den højtærede Erhvervsminister —, nemlig at det, som Lovgivningsmagten i dette Forhold kunde gøre, er; at den selvfølgelig kan sige til de interesserede Parter indenfor saadanne vanskeligt stillede Virksomheder; at hvis de ikke selv vil bringe Ofre for at faa Virksomheden i Gang, selv være med til at bringe Produktionsudgifterne ned, saa har de ikke noget berettiget Krav paa, at Staten skal yde dem Tilskud af nogen Art. Men det er det som bekendt slet ikke Tale om; ifølge det foreliggende Lovforslag skal alle disse Tilskud ydes betingelsesløst, uden Hensyn til, om Produktionsomkostningerne sættes ned eller ej.

Den højtærede Erhvervsminister talte i denne Forbindelse om Kaolinindustrien og berørte, at der med Hensyn til den var stillet Krav om, at Akkordpriserne skulde sættes ned med 20 pCt., for at man kunde opnaa det Tilskud fra Stat og Kommune, som der var Tale om at yde denne Industri; men der var tillige det Forhold, at de fire Femtedele af Industriens Frembringelser skulde eksporteres, og forskellige andre Bestemmelser. Den højtærede Statsminister siger nu, at en saadan Bestemmelse om en procentvis Nedgang af Akkordsatserne eller af Lønningerne i det hele taget er overflødig nu, for nu har vi Pristallet, og nu gaar Lønningerne ned, efterhaanden som Pristallet daler. Den højtærede Statsminister synes at glemme, at vi ogsaa havde et Pristal i 1922, og der gjaldt akkurat samme indbyrdes Forhold mellem Lønninger og Pristal i 1922 som i Dag. Ikke desto mindre nedsatte Arbejderne i Kaolinindustrien deres Akkordsatser med 20 pCt., for at Virksomheden kunde holde sig oppe, og for at de ikke skulde komme ud i Arbejdsløshed. Paa det Grundlag ydede Staten sit Tilskud.

Endvidere omtalte den højtærede Erhvervsminister Arbejdsudvalgets Betænkning — der er udførligt henvist til den i Bemærkningerne til Lovforslaget. I Arbejdsudvalget har ogsaa det Spørgsmaal været under Overvejelse, hvorvidt der kunde ydes Støtte til Arbejde i private Virksomheder. I det sidste Lovforslag vedrørende Arbejdsløsheden, som vi behandlede her i Rigsdagen, i Oktober—November, var der Tale om saadanne Tilskud, ikke til private Virksomheder, men til kommunale Virksomheder og private Virksomheder, som nød offentlig Støtte, altsaa halvofficielle Virksomheder, og endvidere Statsvirksomheder. Det var foreslaaet af Arbejdsudvalget. Den højtærede Socialminister holdt under Behandlingen af dette Lovforslag krampagtig fast netop ved dette Arbejdsudvalg og støttede sig til det paa alle Punkter. Nu vil jeg dog gerne sige til den højtærede Erhvervsminister, at netop dette Arbejdsudvalg havde saa store Betænkeligheder ved at foreslaa Tilskud til private Virksomheder for at holde dem i Gang, at det ikke turde fremkomme med Forslag derom. Saa jeg tror ikke, at den højtærede Erhvervsminister finder nogen Støtte for Lovforslaget ved at gaa tilbage til Arbejdsudvalgets Betænkning. Men for øvrigt, om Arbejdsløshedsfondens Midler skal kunne anvendes til et Formaal som dette, Ydelse af Tilskud til den private Industri uden Hensyn til, om Arbejdsløshedslovens Bestemmelser